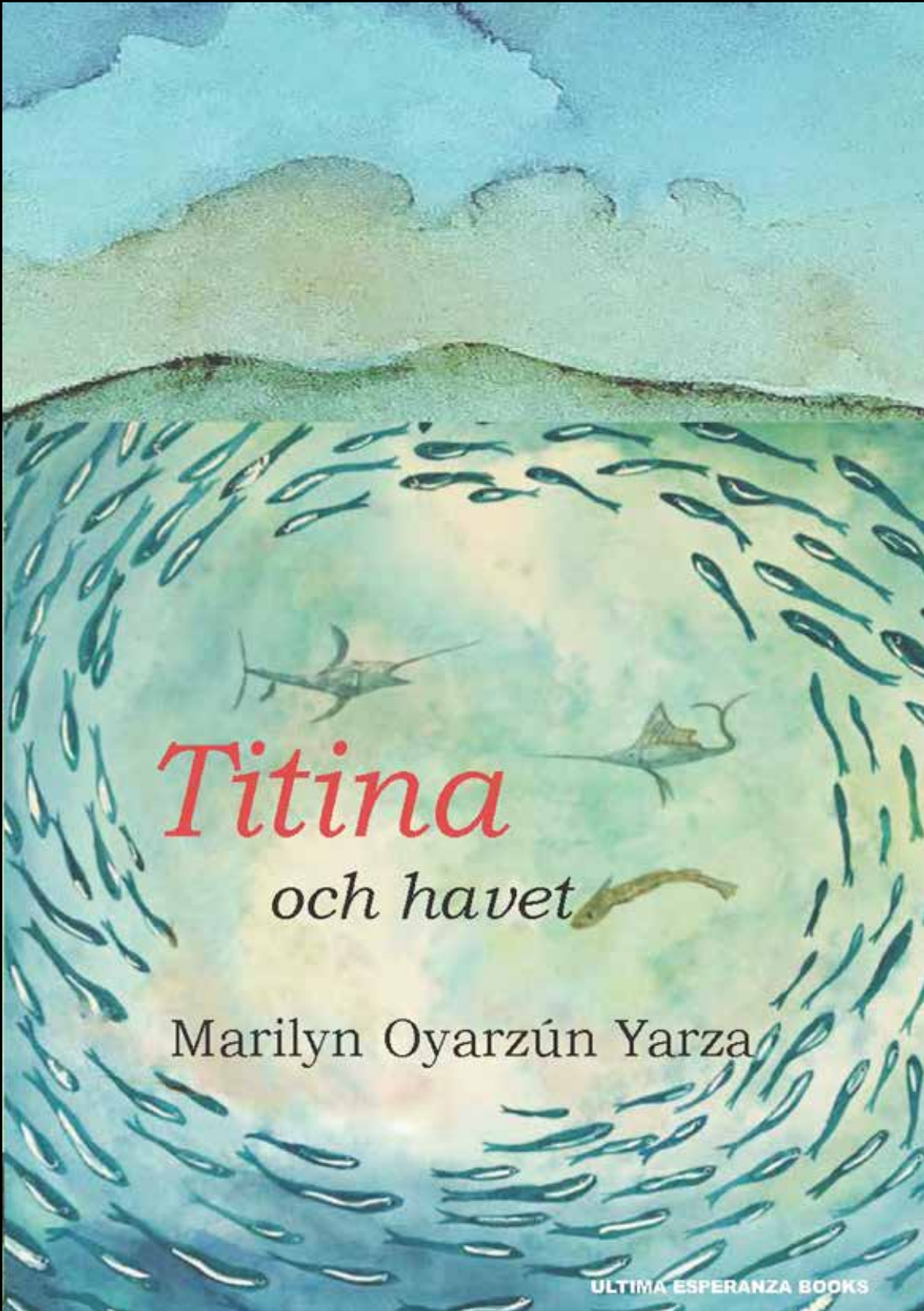

Titina

och havet

Marilyn Oyarzún Yarza

ISBN: 978-91-986911-6-0
© Marilyn Oyarzún Yarza
Sollentuna 2023

Tryckt av Exakta, Malmö

Utgiven av Ultima Esperanza Books, Stockholm 2023
www.ultimaesperanzabooks.se

I

Den gamla bassängen

Sommarlovet hade börjat och barnen gladdes åt det soliga vädret. Vanligtvis skulle Titina ha ridit över bron till byn, för att leka med sina skolkamrater. Men idag hade hon fått lov att, för första gången, gå till bondgårdens gamla bassäng alldeles själv, för att simma och svalka sig. Det var hennes födelsedag, hon hade fyllt åtta år. Och hon hade äntligen lärt sig simma ordentligt, tyckte både mamma och pappa. Kokerskan Juanita som, förutom att laga världens godaste mat, alltid höll ett extra öga på sin kära men påhittiga lilla Titina, tyckte däremot att det var helt galet att låta flickan gå och bada utan uppsyn. ”Vadå gå dit ensam? Det är ju jättefarligt!”, mumlade hon upprört för sig själv, när hon fick höra

om Titinas utflykt. Juanita hade själv aldrig lärt sig simma och var livrädd för allt vad vatten hette.

Titina hade kommit till världen en varm och molnfri sommar- dag. Hennes mamma, som födde henne utan smärta, hade då dansat i flera timmar medan pappan spelade urgamla rytmer på en liten trumma, gjord av dyrbart trä och huemulskinn¹, tills flickan omfamnades av solljuset, andades in lite luft och gav ifrån sig ett blygsamt gny.

Mamman hette Teresa efter sin egen mor, men kallades señora Tere av bondfolket. Och pappan hade fått namnet Ramón efter sin gammelfarfar, men var känd som don Ra av människorna i Kongkadalen. Här bodde de på en bondgård, vid foten av en lång och bred bergskedja. Landskapet var mycket vackert med den vidsträckta slätten som vecklade ut sig från bergssluttningarna, där lurviga spindlar och grå kaniner grävde sina bon. Jordens färg var terrakotta, samma färg som på de stora lerkrukorna som stod på var sin sida av bondgårdens träportar och prydde ingången. Fjärran i öst, reste sig de allra högsta bergen över varandra, ända bort mot horisonten, och gömde dalen för resten av världen. Allt eftersom dagen gick, ändrade de färg från blå till violett och från violett till orange. Och på vintern, när bergstopparna täcktes av snö, kunde de lysa i regnbågens alla färger.

Med sitt röda tegeltak, syntes familjens gamla hus på långt håll bland fruktträdens rufsiga gröna kronor. På kullarna runtomkring klättrade långa rader av avokado, mandel, aprikos, kvitten och persikoträd uppåt. Det såg ut som att de ville flyga iväg och lämna jorden! Längst ner i dalen, var stigarna mellan odlingarna kantade av vilda taggiga björnbärssnår. Och på husets baksida låg en frodig köksträdgård, där vinrankorna klängde på en jättespaljé och skänkte sin skugga över en terrass. Där brukade Titina och hennes föräldrar sitta under sommarens hetaste timmar, för att få skydd

från det starka solljuset. I Titinas hemtrakt, var sommarsolen riktigt het, så het, att ingen kunde strosa omkring barfota på slätten om dagarna; människorna, djuren, husen, träden, ja allt bleknade framför ögonen och nästan försvann ur sikte i det soldränkta landskapet. Ingen kunde veta säkert hur långt det var till närmaste berg, eller var exakt den vilda och vitskummiga floden, som delade dalen mitt itu, tog en ny riktning i sin väg mot havet ...

Titina älskade livet på landet av hela sitt hjärta, men det hände att hon drömde om att ge sig iväg, nyfiken på vad som fanns bortom de branta och höga bergen i fjärran. Havet hade hon däremot sett, när hon en dag hade följt med sin pappa för att fiska vid flodens mynning. Väl framför det öppna havet, hade Titina drabbats av en obeskrivlig glädje och, som förtrollat, förälskat sig i vågornas sång. Från och med den stunden, var Titina som besatt av att lära sig simma. ”En dag ska jag simma lika bra som en fisk!”, sade hon bestämt.

Solen var på väg upp bakom bergen och ett gyllene ljus lyste upp Kongkadalen när Titina gav sig iväg för att ensam vandra längs den smala stigen mellan avokado- och mandelträden. Det var som om hon hade gett sig iväg för att erövra världen, ständigt allt längre bort från huset och allt längre ner i dalen, mot den avlägsna slätten. På sig hade hon sin nya baddräkt, och i handen bar hon en liten handduk att sitta på. Bondgårdens gamla bassäng, eller ”lilla havet” som hon hade döpt sin favoritlekplats till, låg avskild en bra bit ifrån huset, mitt i ett torrt och stenigt område, omgiven av taggiga små buskar.

Titina stannade vid den leriga bassängkanten och tittade förvåntansfullt ner i det djupa, gröna vattnet. Hon kunde inte se botten,

och på vattenytan såg hon inte sin spegelbild, utan sin mörka skugga. Det pirrade ordentligt i magen och den friska morgonbrisen, med sin doft av vattenmynta och fuktig jord, fick henne att rysa. Men när hon kände solstrålarna värma hennes hud, hoppade hon i vattnet och började simma. Smal och spänstig som hon var, såg hon ut som en ovanlig fisk med långt, svart hår. Hon kände sig själv som en snabb och smidig fisk då hon, ivrigt, paddlade sig fram med vartannat tag vänster och vartannat tag höger arm, samtidigt som hon sparkade med benen upp och ner. Glatt gled hon från ena sidan till den andra och korsade bassängen om och om igen.

Fåglarna kvittrade högt och vackert i omgivningarna, och Titi-

na kunde urskilja olika fågelläten. Hon hade redan lärt sig några fågelnamn såsom morgonsparv, vipa och chimangokarakara², en smart fågel som, enligt Juanita, kunde tänka och förutse framtiden. Överallt syntes det färgglada fjärilar. Flitigt fladdrade de över de nästintill osynliga småblommor som växte bland stenarna på den torra marken. Titina var förtjust i både fåglar och fjärilar, men

hon föredrog fiskarna: de kunde simma. Fiskarna drunknade inte!

”Inte vill jag vara en fågel och sjunga”. ”Och inte vill jag vara en fjäril och flyga från blomma till blomma”, sa Titina till sig själv. Sedan tog hon ett nytt andetag, stängde munnen för att inte svälja vatten, höll andan utan att ens hålla för näsan, gjorde en snabb kullerbytta och försvann neråt med vidöppna ögon. Som hon älskade känslan av tyngdlöshet i vattnet! Nu skulle hon försöka stanna under ytan så länge som möjligt, det var hennes favoritlek nuförtiden. När hon hade sjunkit så pass långt ner att bara lite av solljuset nådde hennes tunna kropp, höll sig Titina stilla en stund och räknade: ”ett... två... tre...” Så var det dags att simma upp igen och, så fort som hon fick huvudet över ytan, började hon skratta och plaska så att hon stänkte vatten åt alla håll och kanter. ”Nu dyker jag riktigt djupt... och stannar jättelänge under vattnet!”, sa hon med hög röst till fjärilarna och fåglarna som, vid det här laget, verkade flaxa ovanligt mycket, som om de försökte varna henne för något. De verkade oroliga för den lilla flickan, och så fort som hon försvann i små vattenvirvlar, ställde de till med ett himla liv i buskarna. Efter ett tag kunde Titina räkna så mycket som upp till åtta, utan att behöva andas. ”Åh, så roligt!”, tyckte hon. Det gjorde inte så mycket att hennes lungor värkte lite grann utav vattentrycket. Härligt var det! Hon älskade att röra sig sakta i denna flytande värld, det var den bästa dans hon visste. I Titinas ögon, var det två skilda världar som mötte varandra: en lätt värld av luft och en tung värld av vatten. Från bassängens botten, kunde hon blicka upp mot himlen och se hur solstrålarna skar i vattenytan liksom silverpilar, de trängde

genom både luft och vatten, därför att för solljuset fanns det inga gränser. Det tyckte hon om.

Titina var så exalterad över sin lek, att hon inte förstod att något var på väg att hända. Och allt gick så fort! Hon kände hur en oemotståndlig kraft drog henne ner mot bassängens mörka djup. Något hindrade henne från att simma, höll henne under ytan och gjorde henne väldigt trött. När hon, i ett försök att ta sig upp ur vattnet, sträckte ut sina korta armar så långt hon kunde, kände Titina sitt hjärta slå snabbare och snabbare. Hur mycket hon än försökte ta sig upp, drogs hon djupare och djupare ner i de grumliga delarna av bassängen, där mycket smuts hade samlats. Jord, sandkorn, fallna löv, små pinnar, döda insekter, fågelspillning och mycket annat flöt runtomkring i vattnet. Och när hon inte längre kunde se tydligt, drabbades hon av rädsla. I ett sista försök att ta sig upp, sparkade Titina med benen allt hon orkade och lyckades lyfta huvudet över vattenytan en kort stund och få en skymt av himlen. Då tog hon ett djupt andetag och fyllde lungorna med

frisk luft. Men, åh, så fruktansvärt! Nu insåg hon. Nu såg hon vad som hände: vattnet höll på att sjunka, mycket, mycket fort. Det lugna vattnet hade förvandlats till en stark ström. Då mindes hon: varannan söndag tömdes bassängen med hjälp av en pump som, alldeles av sig själv, sög vattnet in i ett avlopp. Ingen människa behövdes där för att trycka på varken någon knapp eller dra i någon spak. Och när den stora bassängen väl hade tömts, fylldes den sakta med kallt rent vatten, från en av bäckarna i närheten.

Så tillbaka till vår lilla Titina och hennes nöd. Vid det här laget nådde hon inte längre till bassängkanten och kunde inte heller komma åt stegen för att ta sig upp på säker mark. Det fattades redan mer än en halv meter! Så skrämmande! Det fanns ingen tid att tänka och ingenting att göra. Uppifrån luften, kunde fåglarna och fjärilarna förfärat se hur den starka strömmen drog den lilla flickans taniga kropp mot ett stort och mörkt cementrör som hade grävts ner, flera meter under jorden, för att tappa ut vattnet. Men vart tog det smutsiga vattnet vägen och vart var Titina på väg?

Mitt i sin vilda kamp, kunde Titina inte förstå att hon höll på att krympa! Inte ens när hon, med stor förvåning, såg sin baddräkt glida bort och försvinna med vattenströmmen. Hur i allsin dar skulle hon begripa att hon hade förvandlats till ett pyttelitet barn? Hur i allsin dar skulle hon veta att hon var nu på väg mot ett rör, som med sitt stora gap skulle sluka henne och föra henne bort in i en helt främmande och mörk vattenvärld? ”Men ... var inte mörkret en plats för drömmar och magi? Det brukade i alla fall Juanita säga när hon räknade stjärnor på den mörka natthimlen ...” Hur som helst, hade Titina ännu inte insett att detta var ett avgörande ögonblick, ett ögonblick som skulle förändra hennes liv för alltid. Hon hade nu påbörjat en oåterkallelig undervattensresa – lång, oviss och farlig.

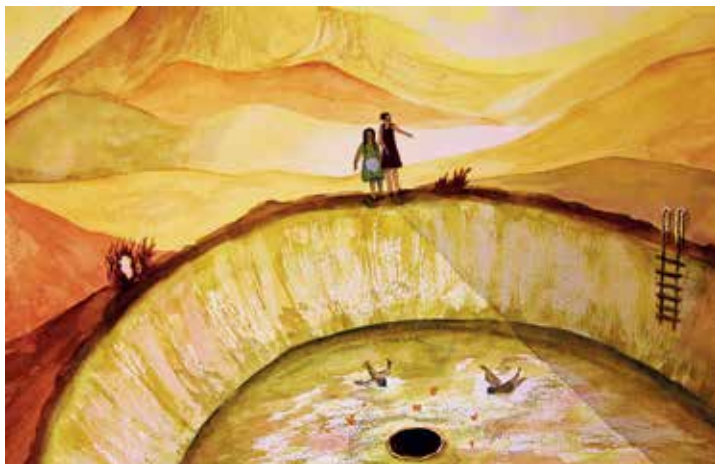

II

Rörledningen

En ändlös tystnad bredde ut sig inne i rörledningen. Den slags tystnad som skrämmer en, för att den kan vara full av oanade möjligheter. Omtumlad färdades nu Titina med strömmen in i det som liknade en genomskinlig ballong. Hon kunde varken se i mörkret eller höra annat än ett lätt brus. Men hon hade haft tur. I sista stunden, hade hennes pyttelilla kropp omfamnats av en stor luftbubbla som hade följt med vattnet. Inne i bubblan kände sig Titina obekvämt och skärrad, och tårar av rädsla fyllde sakta hennes ögon. Visst kunde hon fortfarande andas, men lufttemplet, bubblan hon färdades i, var mycket bräckligt. Hon förstod att luften som höll henne vid liv snart skulle ta slut. "Ska jag dö nu?",

tänkte hon och vände huvudet åt ena sidan för att se om det fanns något hon kunde göra. Bubblans tunna och kalla väggar pressades då mot hennes kind. Ja, hon var fångad, hon kunde varken ropa på hjälp eller ta sig därifrån.

Hemma på gården anade ingen vad som hade hänt. Pappa Ramón var upptagen med myndigheterna som oväntat hade kommit för att se hur mycket vatten han använde för att vattna sina träd. Mamma Teresa hjälpte i sin tur Juanita med tvätten i skuggorna på husets bakgård. Det skulle bli minst trettioåtta grader varmt på eftermiddagen, så det var bäst att skynda på och hinna klart före lunchen.

Mamma Teresa vred de sista vattendropparna ur ett stort vitt lakan för att hänga det på tork i solen. Kanske var det ljudet som dropparna gjorde när de föll i tvättbaljan; kanske var det vinden som viskade henne något i örat; kanhända hade den där chimangokarakaran som flugit hela vägen ifrån slätten och satt sig på tvättlinan, låtit henne ana att hennes lilla dotter råkat ut för något fruktansvärt. Oavsett vad, så släppte hon ut ett skrik, tappade lakanet i en hög på marken och började springa mot bassängen. Juanita, som förstod att något var på tok, följde efter med snabba korta steg, så fort hon

någonsin kunde. Men väl framme fann de inga spår av Titina. Bassängen gapade tom och, under solens obarmhärtiga hetta, såg gropen ovanligt stor och djup ut. Oroade böjde sig Teresa och Juanita över gropkanten, och kände hur de glänsande stenarna brände genom huden på deras händer. Högljutt ropade de efter flickan: "Titina! Titina! Var är du!" Hennes namn ekade i en glädjelös tystnad och studsade mellan bassängens väggar: "Titinanananana! Titinanananana! Vad är dududududu!" Men flickan syntes ingens. Bara hennes handduk hängde kvar, alldeles stilla, på en liten gren i en av buskarna i närheten. Under tiden, stumma, såg bergen på med sina miljoner stenögon. Ingenting hördes, det var alldeles tyst. Runtom rörledningens stora öppning, däremot, flaxade fåglarna och fjärilarna vilt. "Så märkligt!", utbrast Juanita. "Jag har aldrig sett på maken! Vad har de där att göra?" Teresa blev allt oroligare och rusade till stallet för att hämta Briza, sitt lojala sto. "Stanna här, Juanita, ifall Titina dyker upp! Jag rider ner till odlingarna och letar efter Ramón. Något måste ha hänt vår flicka!"

Det var bråttom. De måste hitta Titina innan mörkret föll. Nu var det inte bara mamma, pappa och tjänstekvinnorna som letade efter henne, även dalens bönder hjälpte till. De sökte efter stora som små tecken på att flickan hade varit där: små fotspår, en bruten gren, en borttappad sandal, allt som kunde hjälpa dem att lösa detta hemska mysterium. Kanske sov hon ihoprullad och törstig under en buske för att skydda sig från solen? Kanske gömde hon sig i en grotta? Det var känt att pumorna ibland tog sig ner i dalen från bergen för att leta efter mindre djur att äta, så alla gjorde allt i sin makt för att hitta flickan, så snabbt det bara gick.

När natten föll och vinden plötsligt ändrade riktning blev det

lite kyligt. Bakom de högsta bergen i öst tittade månen fram, rund och vit, och spred sitt kalla sken över de blommande avokado- och aprikosträden. En sötaktig doft hängde i luften. De hade letat i flera timmar. En del människor gick till fots tillsammans med sina sökhundar och gled sakta genom slätten liksom blå skuggor; andra tog sig försiktigt fram till häst. Men ingen verkade ha lagt märke till att dagen tagit slut och att himlen var fylld av tindrande stjärnor. Vad de lyste! Kunde de, från sin höga värld, se på Titina nu?

Ropen efter den försvunna flickan hördes överallt, djupt ner i Kongkadalen, längs landsvägarna och på bergssluttningarna. Hundratals ficklampor kastade sina vassa strålar, kors och tvärs genom nattens mörker. Då och då studsade ljusstrålarna mot mandelträdens nakna kronor och såg ut som blixtar. Och ibland kunde man se en glimt av floden som, liksom en glänsande strimma mjölk, rann tyst fram mot havet och höll inne med sin hemlighet: flodens vatten visste mycket väl vad som pågick i rörledningen ...

Tiden gick och när dagsljuset långsamt började återvända till dalen och syrsorna och grodorna tystnat, bestämde sig bönderna för att vända hem till sina byar. De var besvikna och utmattade, och marken kändes hård under deras trötta fötter. De hade nu släckt sina ficklampor och höll sina sökhundar nära sig, medan de småpratade med varandra. Också ryttarna hade hoppat av sina hästar och gjorde nu dem sällskap till fots. Det var inte svårt att gissa vad de talade om. En hel natt hade gått och de var fyllda av oro över att inte ha hittat Titina. De enda som envist fortsatte att leta var mamma Teresa och pappa Ramón, medan Juanita höll maten varm och väntade tålmodigt på dem i huset. Men de var nu så medtagna att de inte kunde tänka klart längre. De ledde sina hästar vid tyglarna och gick och gick med tunga steg, sorgsna och mållösa. Det är så med människan, att hon har mycket svårt att föreställa sig det hon aldrig sett med egna ögon. Hur i hela

världen hade de kunnat tänka sig att deras älskade dotter hade förvandlats till ett pyttelit barn, som nu färdades i en luftbubbla i vattnet, genom en mörk rörledning i underjorden?

Inne i rörledningen hade strömmen lugnat sig. Titina lyssnade noga på vattnets jämna röst när det gled längs de kalla algtäckta väggarna. Under tiden, fortsatte luftbubblan att krympa. För varje andetag hon tog, kom de tunna genomskinliga väggarna närmare och närmare hennes darrande kropp, och hon frös så oerhört. "Vart är jag nu på väg?" undrade Titina, och höll sina ögon vidöppna medan hon försökte vänja sig vid mörkret. "Men...

vad var det som rörde sig där utanför?" Något obekant flöt i det grumliga vattnet, alldeles, alldeles nära. Det lyste om det. Efter ett tag såg hon att det var en liten fisk som, helt betagen, tittade nyfiket på henne från andra sidan bubblan och följde noga hennes rörelser. "Du kan hjälpa mig, Fisk!", tänkte Titina och öppnade munnen för att ropa på hjälp. Så pass djupt andades hon att bubblan krympte ännu mer. Det blev riktigt trångt därinne och hon var tvungen att rulla ihop sig till en liten boll. Nu var hon säker på att det var hennes sista tid i livet, att hon snart skulle drunkna och dö ... Tanken fick hennes bruna ögon att tåras igen. "Vilken underbar varelse!", tänkte Fisk som förväxlade flickans tårar med pärlor, och tryckte genast sin runda mun mot flickans kind. Men pussen fick bubblan att spricka och Titina hamnade omedelbart

och hjälplöst i vattnet. Det var en besynnerlig känsla att sväva under vattnet i mörkret. Och på ett underligt sätt, hade hennes rädsla för att drunkna plötsligt försvunnit...

Mörkret var tjockt som svarta stormmoln. Det enda Titina kunde se var Fisks lysande och orörliga ögon som enträget tittade på henne, så pass intensivt att hon kände sig tvungen att titta tillbaka hela tiden. Det fanns något förunderligt i hans blick. "Var inte rädd.", verkade Fisk vilja säga henne. "Du klarar dig. Jag kan hjälpa dig, bara du tror på dig själv och litar på mig". Titina ville inte dö och var beredd att lyssna på sin nye vän. "Fisk kunde kanske hjälpa henne att anpassa sig till ett nytt liv - ett liv i vattnet?" Men vad visste hon om skillnaden mellan det tunga och tröga vattnet och den lätta, virvlande luften som hon var van vid att andas? Och vad skulle hon nu med lungor till i en vattenvärld? En sak var ändå klar för Titina: förr var det luften som var själva livet för henne, men nu var det vattnet som var hennes räddning.

På gården gick livet sin gilla gång och dagarna följde varandra i en ändlös rad. Sökandet efter Titina hade fortsatt men inte gett något resultat. Teresa var nu så ledsen att hon inte kunde hålla tårarna tillbaka. Sorgen över att hennes lilla flicka var försvunnen höll på att fullständigt krossa hennes hjärta. Hennes älskade barn hade fötts som en gåva i deras liv efter många års längtan, och nu

var hon borta. Alltmedan hon strövandrade nedför dalen, tänkte hon högt och ställde samma frågor till alla människor hon mötte på sin väg. De flesta gav henne ett tröstande ord, men från sin man Ramón, mötes hon av en absolut tystnad. Numera verkade han butter och olycklig, till och med arg, och vägrade tala.

Det hade börjat värka ordentligt i Titinas kindben - som om hon hade fått tandvärk i hela käken! Fisk höll sig kvar bredvid henne och stirrade förvånat på detta ovanliga människobarn. Det var kusligt på vilket sätt flickans kinder, som driven av en hemlighetsfull kraft, öppnade sig på sidorna och en rad smala och långa sår vecklade upp sig, utan att en enda droppe blod färgade vattnet. Så häpnadsväckande! Hon höll på att utveckla gälar att andas in vattnet med, liksom en fisk! Detta var vidunderligt på alla sätt och vis. I denna stund dök ett minne upp i Titinas huvud: under en biologielektion i skolan, hade lärarinnan skrivit ett konstigt ord på svarta tavlan och sagt: "Me-ta-mor-fos", och sen, som en förklaring: "= en förvandling av kroppens form". Titina och de andra eleverna hade då rynkat pannan. Ingen förstod riktigt vad det betydde. Visserligen pratade lärarinnan då om fjärilarna. Men nu förstod Titina. Nu visste hon. Hon höll på att förvandlas. Var det inte fantastiskt? Men det var också skrämmande att själv råka ut för en metamorfos. En rysning skakade hennes kalla kropp och hon kände sig rädd ...

Sakta förändrades Titinas ögon och växte sig med ens större och rundare. Ögonbrynen och ögonfransarna lossnade från huden och flöt bort med strömmen. Och hon kunde inte längre blunda. Nu hade hon fiskögon. För Titina gick det nästan inte att hänga med i allt som hände. Varför gapade hon hela tiden? Vattnet gick in och ut ur hennes breda mun, utan att besvära henne det minsta. Vad hade hänt

med henne tunga? När hon försökte röra vid sina läppar, upptäckte hon att hennes fingrar hade vuxit ihop och händerna förvandlats till färgglada taggiga fenor, som hon kunde paddla sig framåt med.

Skulle hennes värld krympa nu? Tanken slog henne att hon höll på att förlora något viktigt, som inte gick att få tillbaka. Hon hade inte längre sina händer att göra saker med eller röra vid jordiska ting. Aldrig mer skulle hon kunna trä en tråd genom ett nålsöga och hjälpa mamma sy, aldrig mer skulle hon kunna hålla i sin hästs tyglar och samtidigt klappa hans man och peka ut en riktning, som när hon red vid pappas sida på slätten. Vid det här laget, kunde man verkligen undra om det fanns något att göra, så att allt vad Titinas små händer hade lärt sig, inte skulle gå förlorat för henne. Men var detta verkligen sant? Kanske var allt bara en dröm och när som helst skulle hon vakna upp i sin egen säng.

Förargad försökte Titina sparka med benen och simma mot strömmen. Hon var ju en människa och behövde luft. Så var det bara. Kanske kunde hon lyckas ta sig tillbaka till bassängen, där allt hade börjat, bara hon envist simmade tillräckligt fort. Men till hennes bestörtning, hade båda hennes ben förvandlats till en enda lång stjärtfena och hela hon var nu täckt med fina glänsande fjäll. Hon var inte längre en flicka utan en liten fiskflicka, och i hennes ådror rann nu kallt fiskblod. Vilken metamorfos! Det enda som avslöjade hennes mänskliga ursprung var hennes långa, svarta hår som hon hade fått behålla. Som ett knippe svart tång flöt hårstråna i vattnet och hjälpte henne att hålla kursen. Och vad var det för märkliga, okända små ljud som hon hörde numera? Det var som att vattnet försökte tala till henne på ett kluckande språk, ett nytt varsamt språk som bara vattenvarelserna kunde tyda. Trots att hennes öron var som bortblåsta, kunde hon uppfatta olika ljud, de trängde genom hennes hud och gjorde henne uppmärksam. Små skälvningar gick igenom hennes fjälltäckta rygg och avslöja-

de tusenåriga hemligheter, fiskhemligheter. Varje liten rörelse var som ett ord, flera små rörelser var som en hel mening. Även om hon inte längre kunde tala på människovis, kunde hon numera säga vad hon ville genom att röra sig i vattnet. Hon och Fisk kunde nu prata med varandra på fiskarnas vis och bli vänner på riktigt. Och så hade hon inte drunknat. Hon hade överlevt den oväntade händelsen. Hon levde ju.

Alltsedan Titinas mystiska försvinnande, hade man sett Teresa gå omkring tankfull och sorgsen. Hon visste nog vad det berodde på. Hon var full av oro och längtan efter sin dotter, men visste inte vad hon skulle ta sig till; hon som annars alltid varit en glad människa, en ivrig läsare och en flitig bondkvinna, var inte längre sig själv. Förr, vid den här tiden på året, brukade hon stå i det stora köket långt in på kvällarna, framför de puttrande kastrullerna, där hon kokade sina berömda fruktmarmelader. Men nu lyckades hon inte ta sig för någonting alls, och inte det minsta lilla leende lyste upp hennes ansikte. Det stora huset kändes så mycket större och så

oändligt tyst för henne nu, när hennes livliga lilla simmerska inte längre fanns bland dem.

Som en tröst, hade hon gjort en vana av att varje kväll vid skymningen, ge sig av ridandes mot flodens strand. Där satt hon på en sten och grät tills solen försvann i väst, bakom trädkropparna. Tunga tårar rullade långsamt nedför hennes kinder, men ljudet av vattnet som passerade mot havet verkade på något sätt lindra hennes smärta. Innerst inne hoppades hon alltjämt på att de snart skulle hitta Titina. Ramón hade kontaktat polisen på flera orter och talat med bönder i avlägsna byar, ovanför och nedanför dalen. Även Titinas klasskamrater gick ut varje dag för att leta efter sin vän. Det var fortfarande sommarlov.

Tidigt en morgon arbetade Ramón i närheten av den gamla bassängen. Han böjde sig över marken och drog motvilligt upp ogräset som växte på slätten. Djupa suckar kom från hans lungor och ovänliga ord från hans mun. Plötsligt lyfte han huvudet. När han sorgset såg på det lugna gröna vattnet, kände han att det gjorde lite ont i magen. Han hade trots allt dåligt samvete. Det var han som hade övertygat sin fru att låta Titina gå ensam till bassängen, den olyckliga dagen då hon spårlöst försvunnit. ”Fast ... om det inte hade varit för att lillan envisades med att lära sig simma, hade hon fortfarande varit hos oss”, försökte Ramón ursäktas själv. Han hade blivit villrådig och viste inte hur han skulle förhålla sig till sin dotters plågsamma frånvaro. Han kände sig jämt så arg och be-

sviken. Han förstod inte riktigt varför. Sorgen var som en skugga som höll hans hjärta i mörkret. Ibland inbillade han sig att flickan hade rymt och flyttat in hos en annan familj. Men han kände sin dotter väl och visste att det inte var sant ...

”Jag vill aldrig mer se den där fula bassängen!” skrek han ilsket och kastade en sten i vattnet. I samma stund, bestämde han sig för att den skulle tömmas för gott. Han hade alltid varit beredd på allt som livet krävde av honom, men inte detta: att hans älskade barn nu var borta. Under flera dagar arbetade sedan Ramón i den stickande solen med att fylla bassängen med stenar och sand. Han skulle låta ogräset ta över. Han gick fram och tillbaka till foten av det närmaste berget och bar tunga stenar som han grävt upp ur jorden. En efter en, kastade han dem i den tomma gropen. Svetten rann om honom, det sved i ögonen och kläderna blev leriga. Teresa försökte stoppa sin man, men han ville inte lyssna. Så vilsen var han! Han ville helst glömma det som oförklarligt hade hänt. Det gjorde alldeles för ont i hans hjärta.

Inne i rörledningen simmade en trött Titina och hennes nyfunna vän i takt, sida vid sida. Medan de gled igenom den trånga passagen, bytte de olika signaler sinsemellan: små kroppsrörelser, snabba fenslag och lustiga läten. Varje gång Titina riskerade att komma för nära rörledningens väggar och göra sig illa, släppte Fisk en märklig mögelliknande doft för att varna henne. Han kunde även bita flickan lätt på nosen, men hon hade ännu inte listat ut vad det betydde. Allt hon visste var att det var ett viktigt meddelande som gällde livet – hennes fiskliv! Fisk var en kärleksfull vän. Men så plötsligt, simmade Fisk runt henne i en cirkel med fladdrade fenor. ”Följ med”, menade han. ”Vi kommer nu att hamna i en bäck.” Sedan gjorde Fisk en ny sväng och simmade före. Strömmen tog fart och vattnet rann livligt och snabbt igen. Och det porlade förfärligt när de omgavs av hundratals luftbubblor och allt blev ljusst runtomkring: Solen, det var ju solen som lyste och spred sin värme! Så härligt! Resan genom rörledningen var äntligen slut och Titina kände sig lättad. Samtidigt drabbades hon av en oväntad sorg. Genom bäckens kristallklara vatten kunde hon ana skuggorna av några buskar som växte vid en stenig strand, kantad av pilträd och poppel. Det fick henne att tänka på gården, på sitt hem och sitt liv som människa, och mer än något annat på sin mamma och pappa. Hon förstod nog att de nu måste vara mycket ledsna, oroliga och olyckliga. De visste ju ingenting om vad som hade hänt deras barn.

Länge fortsatte vännerna att simma bredvid varandra i det strömmande, friska vattnet, tills bäcken plötsligt gjorde ett litet hopp i terrängen och Fisk försvann. Titina trodde nu att hon hade tappat bort sin reskamrat för alltid. Men efter en kort stund, dök Fisk upp igen bakom några runda, släta stenar, som vilade på bäckens botten. Han vickade på stjärten: ”Kom hit, fort”, menade han, och Titina sicksackade sig fram till honom. Snart nådde hon lugnt vatten, det kändes ljuvligt. På denna plats var bäckens bädd

täckt av fin, ljus sand, och vid strandkanten kunde hon ana långa grässtrån och suddiga gula fläckar. ”Det är säkert blommor! Här är jag trygg”, tänkte Titina och såg på Fisk som stillsamt tittade tillbaka. Tiden var inne, nu var det dags för henne att lära sig allt om hur en fiskflicka tog sig fram i en slingrande och hoppande bäck, utan att riskera livet.

III

Bäcken

Solen hade höjt sig över bergstopparna och i djupet av en bred ravin, slingrade sig bäcken fram. Fisk och Titina höll sig fortfarande gömda bakom stenarna intill strandkanten, där trädens lövverk skuggade vattnet och höll det friskt och svalkande. "Det måste finnas ett sätt för mamma och pappa att veta att jag lever", tänkte Titina vemodigt och fladdrade med sina sidfenor framför Fisk. Med ett starkt stjärtfenslag svarade vännen genast: "Inte nu, det får vänta! Nu finns det viktigare saker att tänka på. Först måste du lära dig att fånga mat." "Mat!", tänkte Titina och kände hur hungrig hon egentligen var. Men när Fisk, utan att röra sig ur fläcken plötsligt gapade efter en insekt som simmade på vattenytan, blev Titina äcklad och

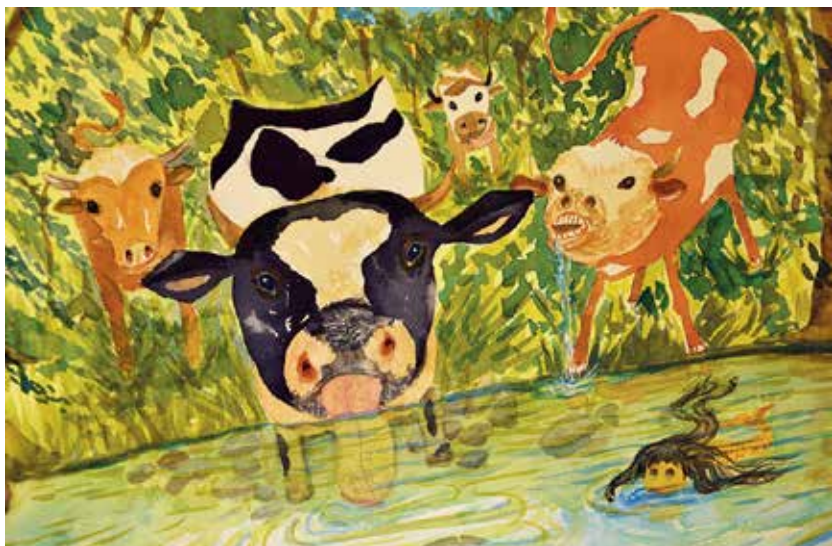
förskräckt. Hon hade aldrig tänkt tanken förr och svarade: "Jag dör hellre av hunger!" Fisk log för sig själv eftersom han kände fiskens natur och visste bättre. Och mycket riktigt, innan han hann säga något mer, hade Titina, lätt och graciöst, hoppat och fångat sin första dagslända. Och fler skulle det bli ...

"Men vad har jag gjort!", tänkte Titina överraskad. Hon hade inte ens tuggat dagsländan, innan den snabbt hade glidit mellan hennes fiskläppar och slunkit ned. "Vad skulle mina skolkamrater tro om mig, om de såg mig äta en insekt..?" Omtumlad över den nya erfarenheten lämnade Titina sitt gömställe tillsammans med Fisk, och utlämnade sig igen åt vattenvirvlarna. Strömmen var häftigare än vad de hade räknat med, och ett tag såg de inte varandra mitt i det forsande vattnet.

De åkte rutschkana mellan sjögräsets långa flytande blad och andra mjuka gröna vattenväxter, när ännu ett stenigt vattenfall oväntat dök upp mitt i forsen. Då kastades resenärerna upp i luften igen. Som tur var, landade de i en ny lagun, där de kunde ta det lugnt en stund. Men så lugnt var det inte. "Akta dig!" varnade Fisk och

ställde sig framför Titina. Några kor hade tagit sig till den skyddade stranden för att dricka. De sänkte sina stora huvuden i bäcken och sörplade i sig flera liter vatten i omgångar. Vad det lät! Så skrämmande! Titina hade alltid tyckt om kossor och hade själv matat dem på granngården. Men nu, från bäckens botten, verkade de så hotfulla där de stod med sina framben i vattnet och sina vidöppna jätteögon som såg på henne med galen blick, hon som nu var en liten fisk. Livet hade verkligen förändrats för Titina. Allt verkade så annorlunda och allting var nu uppochnervänt.

I huset på gården hade en tystnad brett ut sig i alla hörn och kanter, liksom vattnet på en strand. Städerna Yarana och Mailén slet hårt som vanligt för att hålla rent i den gamla byggnadens många rum och långa korridorer. Men även de, som annars var högljud- da och hade lätt för att skratta, hade nu drabbats av vemod, särskilt varje gång det var dags att städa Titinas sovrum. Då tassade de runt

den lilla bäddade sängen, skakade dammet av flickans tygdocka som vilade mot kudden och dammade försiktigt hyllorna, där hennes leksaker väntade förgäves på att bli upplockade. ”Så många fina saker ... och ingen som leker med dem längre ...” viskade de och suckade sorgset innan de gick ut och stängde dörren bakom sig. I köket ansträngde sig Juanita lite extra med att laga mat dagarna i ända, för att väcka Teresas och Ramóns tappade aptit. Den senaste tiden, åt de lika lite som två sorgsna fåglar och var nu förfärligt magra och eländiga, och orkade inte hålla humöret uppe.

I byn var livet inte heller längre som förr. Titinas klasskamrater saknade henne oerhört och undrade dag och natt vart hon hade tagit vägen. Hade hon tagit tåget upp till byarna i de höga bergen? Kanske hade hon hoppat på en hästvagn och kommit till havet? På sommaren brukade skolbarnen samlas på byns lilla torg för att leka kurrägömma, hoppa hopprep och leka andra lekar. Kommunhusets höga fasad reste sig som en mörk skugga över torget, men dörrarna stod alltid öppna och välkomnade barnen som brukade leta sig in i trädgården. Där stod ett mycket gammalt, väldoftande

rosépepparträd, som växte sig högre än kyrktornet. Högt upp i trädet, bland lummiga grenar och oåtkomligt för de vuxna, hade barnen byggt en koja, där varje barn hade sin egen lilla plats. Titinas gren var nu tom. Ingen hade velat sätta sig där. "Hon kommer snart tillbaka", sa barnen och mindes att Titina tyckte om att utforska världen och alltid ville lära sig nya saker. Speciellt allt som handlade om vatten: "Var började en flod? Varifrån kom havsvågorna som bröt mot stranden? Och hur bildades molnen! Hur mycket vägde en regndroppe? Eller, varför drunknade inte fiskar?"

Då och då red Teresa och Ramón till byn och besökte torget och kommunhusets trädgård för att träffa Titinas vänner. De hoppades att något av barnen hade kommit på ett nytt ställe, där de kunde leta vidare. "Har ni tänkt på andra avlägsna platser som Titina drömde om att ta sig till?" frågade de om och om igen. Barnen funderade länge, men svaret var alltid detsamma: "Floden och havet!" O ja, floden som är så lång och havet som är så stort, tänkte Titinas föräldrar och kände sig ännu en gång besvikna och uppgivna. Tills den dag de gick över torget och stannade en stund vid fontänen för att lyssna på det sjungande vattnet. Då sa Ramón till sin fru: "Tere, vi har inte letat ordentligt längs gårdens bäckar". Hon såg att han hade en idé som han ville pröva. "Det är sant", svarade Teresa. "Vad har du på hjärtat?" "Tänk om Titina, den där hemska söndagen hon försvann, bestämde sig plötsligt för att bada i en av bäckarna istället och gick vilse! Vi ber våra lantarbetare om hjälp, tillsammans kan vi leta längs de tre bäckar som rinner genom våra odlingar. Och det finns flera små grottor där bäckarna har sitt utlopp. Då kände Teresa igen sin livskamrat, han som alltid haft huvudet fullt av planer och ständigt varit i gång med nya, goda idéer. Han sa: "Vi startar imorgon bitti!" "Jaa! På hästrygg!" Råkade de ropa högt samtidigt. Ett förnöjt leende bredde ut sig över deras ansikte. En glimt av hopp hade tänts.

Ramón drog upp sin näsduk ur bakfickan och torkade sig i pannan, svetten plågade honom. En så het sommar hade de inte haft på mycket länge i Kongkadalen. De små åarna hade torkat ut redan de första heta dagarna. Men gårdens tre bäckar, som hade sin källa i de högsta bergen i fjärran, fylldes fortfarande rikligt på med färskt vatten. Liksom snabba silverormar smög sig bäckarna genom ravinerna mellan sluttningarna, och vattnade sedan fruktträden, innan de rann vidare mot dalens flod. Ingen kunde ana att precis nu, i en av dessa bäckar, gjorde Titina en farlig undervattensresa i sällskap med en snäll och vänlig fisk.

Rörd och med darrade röst, instruerade Ramón de ivriga lantarbetarna som gått upp före soluppgången, för att delta i ett nytt försök att hitta hans dotter. Otåliga satt de upp på var sin häst, med stråhatten på, som skydd mot den brännande solen som redan stack i ögonen: ”Carlöncho, du och grabbarna får ta bäcken som rinner norr om mandelplantagen; och du Pedro och de andra, ni följer den som

rinner söder om persikeodlingarna. Teresa, Juanita och jag tar bäcken som slingrar sig i närheten av den gamla bassängen...”

Morgonen hade gått mycket fort. Solen stod nu högt på den molnfria himlen och luften var varm och kvävande. Teresa och Juanita red försiktigt före, de ville inte missa en enda vrå. Ramón följde efter på ett visst avstånd. När han varsamt men bestämt drog i tyglarna på Trueno, svarade hingsten med ett gnägg och skakade häftigt på sin svarta långa man. ”Såja, såja”, sa Ramón och böjde sig fram. Han viskade några snälla ord i sin fyrbenta kamrats öra och sedan ropade han: ”Vi är väldigt törstiga och behöver svalka oss lite”. Alla tre hoppade ner från sin häst, och ledde den till bäcken så den kunde dricka. Med iver sparkade Ramón av sig stövlarna och rullade upp sina ridbyxor till knäna. ”Så uppfriskande”, tänkte han och log för sig själv, formade händerna till en skål, drack lite vatten, tvättade ansiktet och blötte håret, som var lika svart som Titinas. Teresa stod redan barfota mitt i strömmen, en bit därifrån. Med kjolen uppdragen, njöt hon av det friska vattnet och såg ut över det vida landskapet, i hopp om att få syn på sin dotter. Juanita, däremot, höll sig borta från bäcken och tittade med oro på señora Tere och don Ra som släckte törsten direkt från det rinnande vattnet.

På andra sidan bäcken fanns det ingen strand. Vattnet var djupare och rann långsamt och ljudlöst förbi några buskar. Pampasgräset var nästan tre meter högt på sina håll och de vita, mjuka vipporna vajade lättjefullt för vinden. Just där, under ytan, mellan stjälkar och rötter, vilade nu Fisk och Titina. De var utmattade och samlade sina krafter. Stunden närmade sig när de måste simma ut i den breda och vattenrika floden, som flöt hela vägen fram till havet.

”Kom igen, vi måste fortsätta leta”, sa Teresa och klappade Briza mjukt på halsen. Då tog Ramón Truenos tyglar och ledde hingsten till vattendraget en sista gång. De hade fortfarande långt kvar att rida. Oturligt nog halkade hingsten i den ojämna bottnen. Det lät förfärligt när hästkorna slogs mot stenarna, och under vattnet hördes oljudet som om hela världen rasade, som om det vore en jordbävning, och Titina blev riktigt skrämmd. Så skrämmd, att hon i panik lämnade sitt gömställe och simmade mot bäckens mitt, just där hennes mamma svalkade sina fötter. Då ropade Teresa: ”Titta, titta, en liten fisk, så lustig! Har du sett en sån fisk förut, Juanita?” ”Vilken fisk?” svarade hon, tog ett par tveksamma steg, böjde sig försiktigt över vattnet och skymde pannan med båda händerna. Men då hade Titina redan hunnit försvinna ur sikte och simmat tillbaka till Fisk. ”Kom då! Vi fortsätter!” ropade Ramón, som satt redo i sin huaso-sadel³. Och så var alla iväg igen.

För vattenresenärerna var det mycket nära till bäckens mynning som ledde ut till floden. Vilket otroligt skådespel! Olika vatten möttes och bildade vilda virvlar och bråkiga vågor. En farofylld tid närmade sig oundvikligt för Titina. Det var också något sorgligt över det hela. Fisk hade nyligen berättat för henne att de snart måste skiljas. ”Du måste ta dig till havet. Det är där du ska leva ditt fiskliv. Jag måste däremot simma uppströms, hela vägen till flodens källa, i de högsta bergen”, förklarade Fisk och tittade sorgset bort. Titina höll sin blick stadigt fäst på sin vän och i hennes bröst dunkade hjärtat oroligt. En liten luftbubbla pressade sig fram ur hennes fiskmun. Därpå fladdrade hon lätt med sidfenorna. Hon kämpade både mot en brinnande hemlängtan och sorgen över avskedet. Titina hade aldrig gillat att ta farväl och Fisk hade varit en trofast vän. Utan Fisks hjälp hade hon inte överlevt. Det visste hon väl och kände stor tacksamhet.

IV

Floden

En varm och torr vind blåste över Kongkadalen och de första solstrålarna nådde vingårdarna på kullarnas sluttningar. Hade Titina fortfarande varit ett människobarn, hade hon kunnat andas in druvornas doft, den sötma som spreds i luften av de bortglömda klasarna som hängde kvar på vinstockarna. Men luften var inte längre hennes vän. Under vattnet däremot, kunde Titina andas in syret genom sina gälar och genom huden, förnimma flodens dån, som kom närmare och närmare. Vattenmassorna tog sig ner genom den lutande terrängen i hög hastighet, även stora stenar drogs med i strömmen. Det ständiga vrålet fick Titinas kropp att vibrera, så att hon kände sig lite rädd, men samtidigt hjälpte det henne att orien-

tera sig i bäckens sista bit. Fisk simmade stadigt vid sin väns sida, orolig för vad som skulle hända, nu när hon snart måste klara sig alldeles själv. Nu började hennes sista del av resan mot havet, som var en lång och farlig resa. Titina var övertygad om att hon var redo för den stora floden, men egentligen hade hon ingen aning om vad som väntade henne där. Hela hennes framtid var full av ovisshet.

"Du behöver inte oroa dig för att stora fiskar plötsligt kommer för att äta upp dig. Så stora fiskar simmar inte i den här floden. Den verkliga faran du måste akta dig för på din färd är människorna", förklarade Fisk med några ivriga slag med stjärtfenan och såg ängslig ut. "Människorna?" undrade Titina och fylldes av en djup längtan efter sin mamma och pappa. Hon hade svårt att verkligen förstå vad Fisk menade, för hennes föräldrar skulle aldrig vilja göra henne illa. Och hon var säker på att de fortfarande letade efter henne, hon var övertygad om att de aldrig skulle sluta leta. "Om de bara fick veta att hon hade förvandlats till en fiskflicka och var på väg till havet", tänkte Titina. Fisk fortsatte: "Människorna kommer ofta till flodens stränder för att fiska". De använder sig av låtsasflugor som lurar oss. Du tror att du har spanat en matbit, gapar, hugger och så... vips! drar de upp dig ur vattnet! Mycket fort. Då dör du. Förstår du? Människorna är farliga! Och de gillar att stå och vänta i vattnet, så du måste vara vaksam när du ser mörka skuggor som rör sig i strömmen. Simma inte i deras närhet. Och om du blir trött, leta efter ett gömställe och vila ordentligt innan du vandrar vidare. Och en sak till – vila helst på dagen och vandra alltid nattetid. Då klarar du dig galant."

Nu är det dags, insåg Fisk när de till slut hamnade mitt i de värsta vattenvirvlarna. Oerfaren som fiskflickan var, drogs hon genast med

av den starka strömmen. ”Du måste försöka komma hit på något sätt”, visade Fisk med snabba fenslag. Hon gjorde ett försök men det gick inte så bra. Då simmade Fisk mot Titina istället, tog sig flera varv runt henne, bet henne snällt på nosen, tittade henne i ögonen en sista gång och försvann uppför. Det plötsliga farvålet gjorde Titina ledsen och osäker, hon kände sig övergiven. Men nog visste Titina att även om hon var ensam, måste hon fortsätta sin långa resa mot havet. ”Du måste tro på dig själv”, hade Fisk sagt dagen de hade träffats. Det mindes hon väl ...

”Allt är nu som det ska”, tänkte Fisk som, en stund senare, simmade mot flodens källa upp i bergen. Han var också full av upprörda känslor. Titina var en modig fiskflicka, men hon hade en farlig resa framför sig och värst av allt, de skulle förmodligen aldrig ses igen. Titina, som simmade nedför strömmen, tänkte också på sin vän och alla de goda råd han hade gett henne. Fisk hade sagt: ”Om en tid, kommer du att vara redo för att lämna flodlivet och möta det stora havet. Det blir inte lätt, flodens mynning är en mycket vild plats. Och så fort som du kommit över bränningarna, är det viktigt att du söker upp nya vänner

bland små fiskar och simmar med deras stim. Ensam kommer du inte att kunna skydda dig mot större fiskar och andra faror”.

Den första tiden var rätt så lugn. Titina följde Fisks råd noga och höll sig undangömd på dagarna. Det fanns gott om krypin i flodbädden: ihålliga trädstammar som fallit i vattnet under vinterstormarna, tunnlar som bildats mellan stenarna och lustiga, flytande kojor av trasslig tång. Ovanför var luften fuktig och det hade börjat regna då och då. Med regnet hamnade mängder av små insekter ovanpå vattenytan, så Titina behövde inte jaga mat som vanligt. Samtidigt hade hon, i sin ensamhet, börjat tappa aptiten. Hon jagade bara för att hon visste hur viktigt det var att äta för att hålla sig stark och vid liv. Det hade Fisk varit tydligt med. Han hade också försäkrat henne att hon skulle få tillträde till havets alla mysterier, bara hon inte tappade modet. Så, vid skymningen, simmade hon upp till ytan igen, gapade och svalde.

Hemma på gården glödde morgonsolen och fruktträden lyste som eld. Rosa avlånga moln samlades ovanför bergstopparna och kastade sina skuggor över slutningarna. Under de senaste dagarna hade bönderna slitit hårt med att plocka avokador, persikor och aprikoser. Mandlarna hade de skördat för länge sedan. Belåten med den goda skörden, red nu Ramón sakta och försiktigt på Trueno och närmade sig den gamla bassängen. ”Titina, min lilla, älskade flicka, vart tog du vägen? Var du inte lycklig hos oss?” mumlade han för sig själv, och mindes den dag han och många andra hade ridit längs gårdens tre bäckar utan att hitta det minsta livstecken från sin dotter. Tankarna kom och gick som löv i vinden i hans huvud, och det var så han fick en extraordinär idé: den gamla bassängen skulle nu fyllas med den

bästa matjord och där skulle han så tusen förgätmigejer. De små blå blommorna skulle en dag täcka hela bassängen, från ena sidan till den andra. Man skulle kunna se långt och vida över de lysande blommorna, liksom en fyr om natten. Så bra. *Titinas blå trädgård* ska jag kalla den, bestämde sig Ramón, och kände hur ett slags värme och lättnad spred sig i hans kropp och gjorde honom gott. Titina hade alltid gillat färgen blå. "Blå som havet", brukade hon säga.

Avståndet var långt mellan bondgårdens gamla bassäng och den del av floden där Titina höll sig gömd. Hon tänkte också på sin pappa i samma stund som han tänkte på henne. Hon ville så gärna veta hur han mädde, han som kunde vara så vresig. "Tänkt om han tror att jag har rymt hemifrån och är jättearg på mig ...? Kanske har han redan glömt bort mig?"

Ett starkt oljud kom oväntat från världen ovan och fick henne att vakna ur sina drömmier om pappan och hemmet på gården. Det plaskades förfärligt i vattendraget. Hon hade inte lagt märke till att solen var uppe, så hon gjorde stora ögon när hon fick syn på några vadarstövlar som klampade överallt och omgärdade henne i vattnet där hon vilade. Hon såg ett stim av väldigt små fiskar svyscha förbi och gömma sig i skuggan av några stenar, men för henne var det redan försent. En stor håv sänktes i floden och lyfte upp henne. Vattnet rann igenom nätet och hon höll på att kvävas. Snart hade hon framför sig ett människoansikte, en pojke med krulligt brunt hår som såg på henne och skrek: "Kolla, kolla, så läbbigt, en fisk med långt svart hår! Jag har aldrig sett en så konstig fisk förut!". Hans vän släppte sitt fiskespö bland buskarna och skyndade sig fram för att titta: "Usch, akta dig, tänk om den bits! Den kan vara giftig också! Titta på den konstiga taggiga ryggfenan!" "Men vi kan visa den för min farbror i fiskaffären och fråga honom! Den kanske går att äta i alla fall", ropade entusiastiskt en annan pojke

som stod och fiskade en bit därifrån. Under tiden höll Titina på att dö. Den syrerika luften kvävde henne, medan hon sprattlade i håven och kämpade för sitt liv. Pojken som hade fångat Titina såg på hennes vackra stora fiskögon och det glänsande svarta håret under en lång stund. ”Nej ... jag släpper dig, lilla firre”, viskade han och till sina vänner sa han : ”Det kanske inte finns så många såna fiskar kvar på jorden. Kom ihåg vad skolfröken sagt! Vi kanske ska va’ rädda om den här.” Och till sina vänners förvåning, lät han Titina glida tillbaka i vattnet. Omtumlad och vettskrämd sjönk hon hela vägen ner till flodens botten och blev liggande i sanden. Underifrån, kunde hon ana pojkens skugga... ”Kanske tittade han på henne just nu och ville ta upp henne igen”, tänkte Titina. Men trots att hon nu var fri, förmäddde hon inte simma därifrån. Tills hon plötsligt kom ihåg Fisks ord: ”Du får inte tappa modet.” Då vickade hon lätt på stjärtfenan och lät strömmen föra henne bort.

